

20.02.2016

Gabinet luster. Śmiech w twórczości Zbigniewa Herberta

Autor: Agnieszka Irmina Kramkowska-Dąbrowska

Dziedzina: Krytyka i interpretacja literacka

Instytucja: Instytut Badań Literackich PAN

Miejscowość: Warszawa

Promotorzy: Jacek Dariusz Kopciński

Recenzenci: Jacek Michał Brzozowski, Anna Legeżyńska

Praca podejmuje temat humoru, satyry oraz groteski w twórczości Zbigniewa Herberta: ich genezy, odmian oraz funkcji. Analizowane są wiersze, proza, publicystyka oraz dramaty, które tematyzują lub implikują komizm. Elementem łączącym wszystkie wątki pracy jest śmiech rozumiany wieloaspektowo: jako fakt antropologiczny, programowana przez pisarza reakcja czytelnika, jednocześnie zaś jako reakcja samego pisarza na zjawiska świata realnego, manifestacja jego postawy wobec rzeczywistości. Śmiech jest tu pojmowany nie tylko w kategoriach wesołości lub rozbawienia - może być reakcją na smutek, odczucie grozy, tragizmu albo absurdu.

Początkowe rozdziały opisują rozważania o komizmie zawarte w publicystyce Herberta, interpretują śmiech jako motyw wielokrotnie pojawiający się w jego poezji, opisują bohaterów stworzonych przez poetę, których cechą wyróżniającą jest śmieszność. Kolejne rozdziały poświęcone są: różnorodności odmian i funkcjom komizmu językowego Herberta, interpretacji wierszy satyrycznych i tekstów pamfletowych oraz formom obecności, a także sposobom wykorzystania estetyki groteski przez autora Pana Cogito. W efekcie z pracy wyłania się postać humorysty i satyryka, który posługuje się śmiechem, aby opisać różnorodność i złożoność świata, jak również napiętnować jego nieprawości. Rozprawa ukazuje także uśmiech poety zafascynowanego słowem poetyckim, grającego z tradycją literacką oraz czytelnikiem.

Data otwarcia przewodu: 21.06.2011

Termin zakończenia pracy: 04.12.2012

Słowa kluczowe: Herbert Zbigniew, komizm, parodia, satyra, groteska, humor, śmiech